

مارچ ۲۰۲۴

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

قیمت جهانی عمده غلات در ماه فوریه سال ۲۰۲۴ کاهش یافته است. عرضه گسترده و تشدید رقابت میان صادرکنندگان بزرگ باعث کاهش قیمت محصولات گندم و ذرت شده است. قیمت جهانی برنج نیز با وجود تقاضای اندونزی برای خرید به دلیل پایین بودن تقاضا برای واردات برنج تازه و همچنین آغاز برداشت محصول در کشورهای صادرکننده کاهش یافته است. همچنین قیمت دانه‌های روغنی و کنجاله به دلیل کاهش قیمت جهانی سویا روندی نزولی داشته در حالی که قیمت روغن نباتی تقریباً ثابت باقی مانده است.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی

سطح هشدار قیمت: بالا (پین قرمز) متوسط (پین زرد)

قیمت کالاهای اساسی در بسیاری از کشورها که قیمت مواد غذایی آنها توسط فائو مورد بررسی قرار می‌گیرد در ماه فوریه در سطح بالایی قرار دارد. بروز وقایع شدید آب و هوایی، تعارضات و ناامنی‌ها از جمله عوامل اصلی افزایش قیمت مواد غذایی است. کاهش ارزش پول ملی انتقال روند کاهش قیمت از بازارهای جهانی به بازارهای داخلی را محدود نموده است. بروز اختلال در حمل و نقل دریایی در کانال پاناما و دریای سرخ می‌تواند در کوتاه مدت فشار تورمی بیشتری را از طریق هزینه بیشتر واردات بر بازارهای داخلی مواد غذایی وارد نماید.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، گروه اقتصاد کشاورزی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

کاهش قیمت جهانی غلات و دانه‌های روغنی در مقیاس ماهیانه در ماه فوریه (۱۲ بهمن تا ۹ اسفند)

توجه و برداشت فصل کشت زمستان-بهار سال ۲۰۲۴ اثر افزایش قیمت فروش برنج به کشور اندونزی را از بین برده است. در کشور تایلند، عدم حضور برنج مرغوب تایلندی در مزایده شرکت حمل و نقل اندونزی^۱ باعث کاهش قیمت برنج شده است. همچنین کند بودن تقاضای کشورهای فراساحلی و کاهش ارزش بات در مقابل دلار آمریکا نیز باعث کاهش قیمت برنج در این کشور شده است. به طور مشابه تلاش برای جذب مشتری باعث کاهش قیمت برنج پاکستان شده است. در مقابل قیمت برنج دانه بلند ایالات متحده آمریکا به دلیل افزایش فروش به خریداران آمریکای جنوبی و کاهش رقابت از سوی تولیدکنندگان برنج این منطقه ۲,۴ درصد افزایش یافته است.

در ماه فوریه سال ۲۰۲۴، شاخص قیمت مربوط به گیاهان روغنی کاهش یافته است. شاخص قیمت دانه‌های روغنی نسبت به شاخص قیمت بازبینی شده ماه گذشته ۵,۲ واحد کاهش یافته است و به پایین‌ترین میزان خود از ماه نوامبر سال ۲۰۲۰ رسیده است. همچنین شاخص قیمت کنجاله ۶,۶ واحد در مقیاس ماهیانه کاهش یافته و به کمترین میزان خود در ۲۹ ماه گذشته رسیده است. شاخص قیمت روغن نباتی نیز نسبت به ماه ژانویه اندکی کاهش یافته و نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۵ واحد کمتر است. روند کاهش شاخص قیمت دانه‌های روغنی ناشی از کاهش قیمت جهانی دانه سویا، کلزا و آفتابگردان است. قیمت جهانی دانه سویا در ماه فوریه

در میان غلات عمده، قیمت جهانی ذرت بیشترین کاهش را در ماه فوریه ۲۰۲۴ ثبت نموده است. قیمت ذرت در کشور برزیل و آرژانتین به دلیل وجود انتظارات در خصوص برداشت قابل توجه محصول در مقیاس ماهیانه به ترتیب ۱۳,۸ و ۸,۷ درصد کاهش یافته است. قیمت ذرت اوکراین نیز در حدود ۴,۹ درصد کاهش یافته و نسبت به قیمت سایر رقبا در سطح پایین‌تری قرار دارد. قیمت پایه ذرت ایالات متحده نیز ۴,۹ درصد کاهش یافته که بازتاب دهنده شرایط آرام در بازار این محصول است.

قیمت جهانی گندم نیز در ماه فوریه سال ۲۰۲۴ به دلیل کاهش ۶,۷ درصدی قیمت گندم روسیه ناشی از برداشت و ذخایر قابل توجه محصول در این کشور در سال ۲۰۲۳ کاهش یافته است. قیمت رقابتی کشور روسیه باعث کاهش قیمت سایر مبادی صادراتی از جمله اتحادیه اروپا شده به طوری که قیمت گندم این منطقه ۶,۲ درصد کاهش یافته است. قیمت پایه گندم ایالات متحده آمریکا نیز به دلیل آشکار شدن شرایط مناسب محصول در ماه فوریه ۲,۱ درصد کاهش یافته است.

میانگین شاخص قیمت برنج فائو (۱۰۰=۱۶/۱۴۰) در ماه فوریه سال ۲۰۲۴ به ۱۴۰,۵ واحد رسیده که نسبت به ماه ژانویه ۱,۶ واحد کاهش یافته است. در کشور ویتنام در ماه فوریه قیمت برنج به پایین‌ترین میزان خود از جولای سال ۲۰۲۳ رسیده است؛ اثر کاهشی فشار عرضه ناشی از واردات قابل

^۱ Indonesia's Bulog

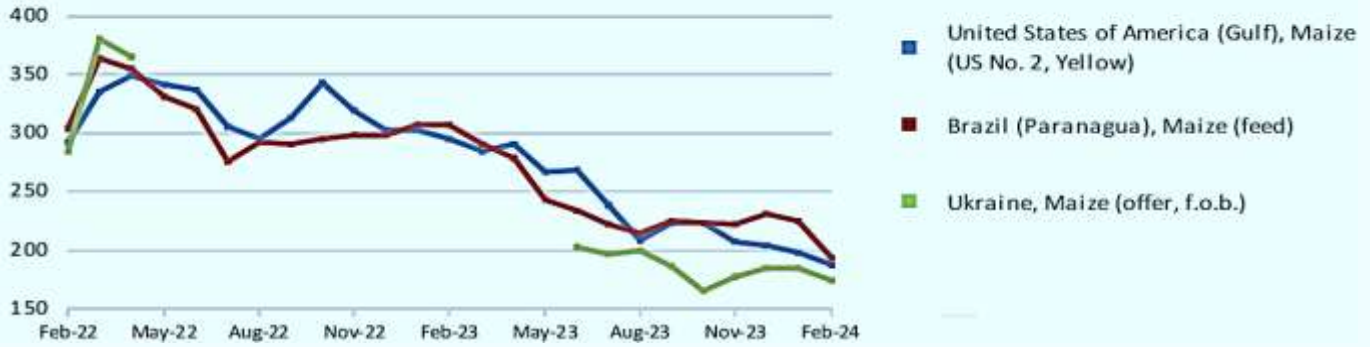
کنجاله سویا کاهش یافته است. فرارسیدن زمان عرضه گسترده محصول تولید شده به ویژه محصول کشور آرژانتین به عنوان بزرگترین صادرکننده کنجاله سویا و همزمانی آن با کاهش تقاضا جهانی برای تامین علوفه دام تداوم فشار کاهشی قیمت کنجاله سویا را در پی داشته است.

در شاخص قیمت روغن نباتی، کاهش قیمت جهانی روغن سویا، آفتابگردان و کلزا افزایش اندک قیمت روغن پالم را خنثی نموده و در مجموع باعث کاهش شاخص قیمت روغن نباتی شده است. قیمت جهانی روغن سویا به دلیل چشم‌انداز مناسب تولید در منطقه آمریکای جنوبی و شرایط مناسب تولید به طور مشخص در ماه فوریه کاهش یافته است. به طور همزمان قیمت جهانی روغن آفتابگردان و کلزا نیز به دلیل عرضه گسترده محصول صادراتی کاهش یافته است. در مقابل قیمت جهانی روغن پالم به واسطه کاهش تولید فصلی در کشورهای عمده تولید کننده در منطقه جنوب شرق آسیا اندکی افزایش یافته است.

برای سومین ماه متوالی کاهش یافته و به کمترین میزان خود از ابتدای سال ۲۰۲۱ رسیده است. در سمت عرضه قیمت سویا تحت تأثیر سرعت قابل توجه برداشت در کشور برزیل، بهبود شرایط آب و هوایی در کشور آرژانتین، و پیش‌بینی افزایش سطح زیر کشت محصول در فصل ۲۰۲۴/۲۵ در کشور ایالات متحده آمریکا کاهش یافته است. در سمت تقاضا خریدهای اندک در سطح جهانی به ویژه به دلیل تعطیلات سال نوی چینی موجبات کاهش قیمت سویا را فراهم آورده است. به طور همزمان قیمت جهانی کلزا به دلیل عرضه قابل توجه محصول در سطح جهان و حتی با وجود چشم‌انداز نامناسب تولید در کشور کانادا اتحادیه اروپا و اوکراین نسبت به ماه گذشته در حدود ۵ درصد کاهش یافته است. در خصوص دانه آفتابگردان نیز قیمت محصول پس از طی کردن روند افزایشی در سه ماه متوالی در ماه فوریه کاهش یافته است که کاهش قیمت ناشی از فراوانی محصول در منطقه دریای سیاه است.

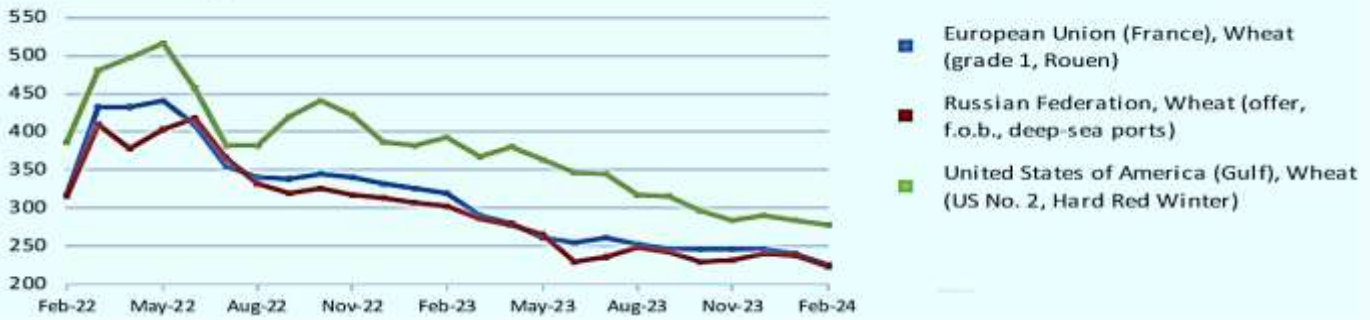
شاخص قیمت کنجاله نیز به واسطه کاهش قیمت

United States dollar per tonne

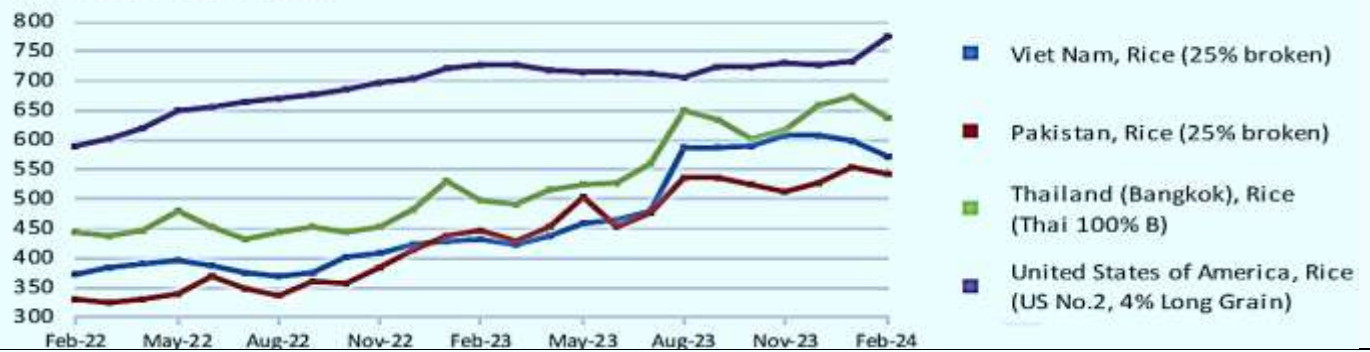
منطقه	درصد تغییرات			آخرین قیمت ذرت (فوریه ۲۰۲۴) دلار/تن
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	
ایالات متحده آمریکا	-۵,۰	-۹,۶	-۳۶,۵	۱۸۷,۷۱
برزیل	-۱۳,۸	-۱۲,۵	-۳۶,۹	۱۹۳,۹
اوکراین	-۴,۹	-۱,۳	-	۱۷۵

United States dollar per tonne

منطقه	درصد تغییرات			آخرین قیمت گندم (فوریه ۲۰۲۴) دلار/تن
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	
اتحادیه اروپا	-۶,۲	-۸,۷	-۲۹	۲۲۵,۸۱
روسیه	-۶,۸	-۴,۱	-۲۶,۴	۲۲۲,۵۰
ایالات متحده آمریکا	-۲,۲	-۱,۷	-۲۹,۲	۲۷۸,۲۵

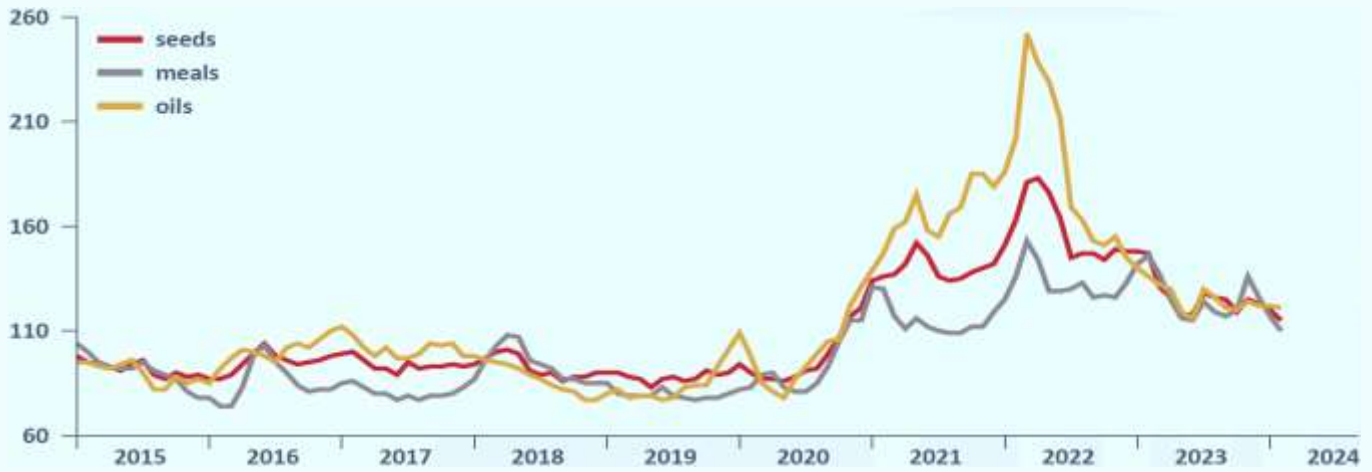
United States dollar per tonne

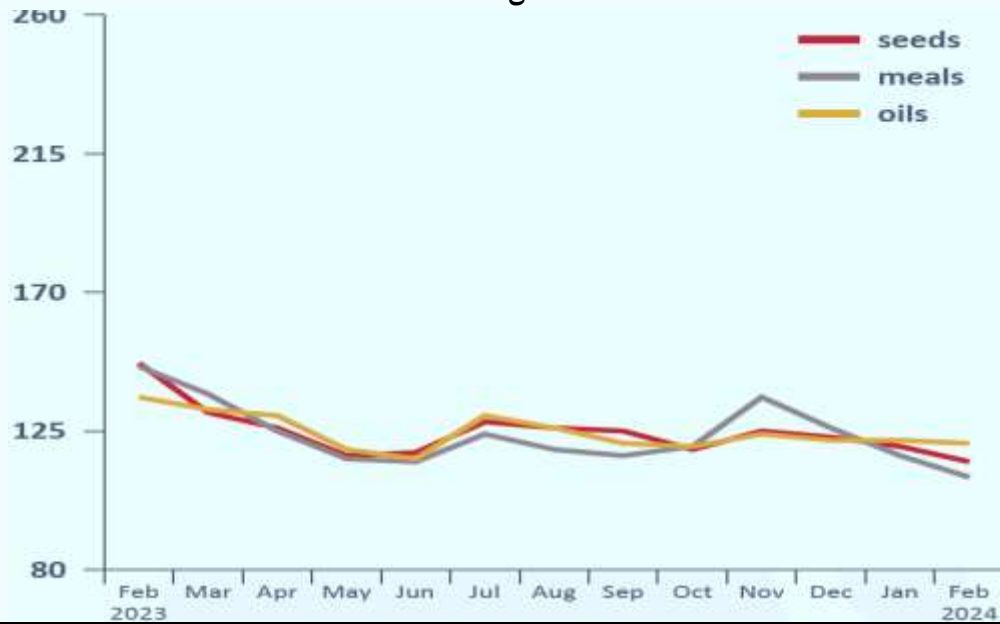
منطقه	درصد تغییرات			آخرین قیمت برنج (فوریه ۲۰۲۴) دلار/تن
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	
ویتنام	-۴,۴	-۵,۸	۳۲,۲	۵۷۲,۷۵
پاکستان	-۲,۲	۵,۸	۲۱,۱	۵۴۱,۵۰
تایلند	-۵,۳	۳,۵	۲۸,۶	۶۳۸,۰۰
ایالات متحده آمریکا	۵,۷	۵,۸	۶,۳	۷۷۴,۰۰

شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی
شاخص بلندمدت

شاخص ماهانه

محصول	آخرین شاخص قیمت (فوریه ۲۰۲۴) درصد			درصد تغییرات	
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	یک ماهه	سه ماهه
دانه روغنی	۱۱۵	-۴,۱۶	-۲۱,۸	-۴,۱۶	-۸
کنجاله	۱۱۰	-۵,۹۸	-۲۴,۶	-۵,۹۸	-۱۹,۱
روغن نباتی	۱۲۱	-۰,۸۲	-۱۱	-۰,۸۲	-۲,۴۲